

den 20 september 2012
Informationssökning på biblioteket Lärdomen

Västerbergslagens utbildningscentrum

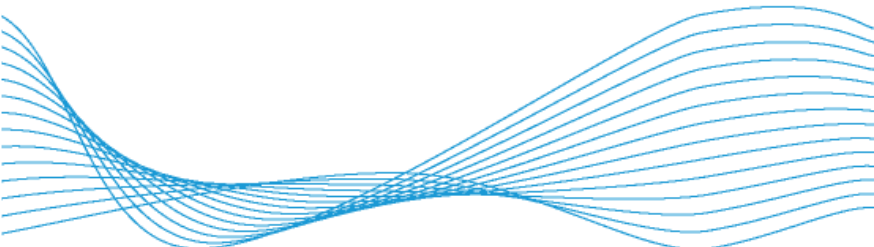
INFORMATIONSSÖKNING PÅ BIBLIOTEKET LÄRDOMEN

**Västerbergslagens
Utbildningscentrum**

Box 830
771 28 LUDVIKA

Tel: 0240 - 865 00
Fax: 0240 - 866 76
Org.nr: 222000-0802
E-post: info@vbu.ludvika.se

Innehåll

Innehåll	1
Hur omvandlar du information till kunskap?	2
Vad vill du veta?	2
Fråga bibliotekarien	2
Blir det rätt?	3
Hur hittar jag i biblioteket?	4
Källkritik	6

Hur omvandlar du information till kunskap?

Vad vill du veta?

Gå till uppslagsböckerna först. De står vid kopian och där hittar du t.ex. Nationalencyklopedin, Nya Nationalencyklopedin (lättläst) eller Lexikon 2000.

Du kan även söka i specialuppslagsböcker i ett visst ämne, t.ex Bonniers världshistoria på avdelningen historia (K) eller ett medicinskt uppslags**bok på avdelningen medicin (V)**.

Eller: gå via bibliotekets hemsida till Nationalencyklopedin (NE) på nätet, alternativt kolla på Wikipedia (kom ihåg att Wikipedia kan vara opålitlig - dubbelkolla med andra källor).

Kolla skylten "Så står bibliotekets böcker". Varje skolämne har fått en bokstav. Bokstäverna återkommer på hyllorna och står även på själva böckerna.

Läs tidningar och tidskrifter. Tidningar kommer varje dag, tidskrifter bara en gång i veckan, en gång i månaden eller några gånger per år. Via bibliotekets hemsida kommer du åt Artikelsök, Medicarkivet och Presstext. Där hittar du artiklar ur de flesta av Sveriges tidningar och tidskrifter.

Fråga bibliotekarien

OBS! Kom ihåg att det är bara du som kan omvandla information till kunskap! Tänk efter, jämför och pröva det okända för att komma till en slutsats.

Blir det rätt?

Att använda sökord

När du söker i bibliotekskatalogen, på bibliotekets hemsida eller på internet använd dig av enstaka ord.

Exempel: 'antiken kärlek' eller 'europiska unionen frankrike 1900-talet'.

Kom ihåg att ett sökord i datorn är inlagt av en människa - och hon tänker ibland inte som du! Ha lite tålamod och försök med olika sökord tills du får träffar som hjälper dig konkret.

I många sökmotorer kan du använda ord som 'och, eller, inte'. Dessa kallas för Booleska operatörer. Om du använder dig av dessa ord kan du oftast begränsa din sökning.

Exempel: delfiner eller valar

delfiner inte valar

På så sätt får du antingen träffar med både delfiner och valar eller träffar som bara handlar om delfiner. Vitsen är att delfiner och valar liknar varandra och oftast dyker upp i samma artikel. Om du tar bort valar kan du bara koncentrera dig på delfiner.

Ett annat sätt att begränsa sökningen är genom citationstecken som man kan använda för att få upp artiklar där meningen lyder precis så där.

Exempel: "robert pattinson föddes den"

Jämför med att bara söka på samma mening utan citationstecken.

Fler sätt att söka är att använda sig av trunkering eller indexsökning, t. ex i bibliotekets katalog. Välj indexsökning och skriv 'jak'. Då letar datorn efter alla ord som börjar med de tre bokstäverna:

jakob, jakobsson, jakt eller jaktredskap.

Hur hittar jag i biblioteket?

Bibliotekets böcker är indelade i ämnen. Det kallas för SAB-systemet. Varje ämne får en bokstav från A till X.

Alla ämnen har underavdelningar eller undergrupper.

Exempel:

K= Historia allmänt

Kc= Svensk historia

Kc.3= Svensk historia medeltiden

Om du alltså vill ha en bok om svensk historia under medeltiden letar du rätt på avdelningen Kc.3. Kom ihåg att det kanske räcker för dina syften att använda dig av en vanlig uppslagsbok först.

Biblioteket har en rad böcker som är rödmarkerade med REF. Dessa böcker tillhör referenslitteraturen och utlånas inte. Dessa böcker ska alltid vara här i biblioteket.

Fråga bibliotekarien.

SAB-systemet (SAB= Svenska allmänna biblioteksförningen):

A= Bok-och biblioteksväsen

B= Allmänt och blandat

C= Religion

D= Filosofi och psykologi

E= Uppfostran och undervisning

F= Språkvetenskap

G= Litteraturvetenskap

H= Skönlitteratur

I= Konst, musik, teater och film

J= Arkeologi

K= Historia

- L= Biografi och släktforskning
- M= Etnografi (Folklivsforskning)
- N= Geografi
- O= Samhälls-och rättsvetenskap
- P= Teknik, industri, kommunikationer
- Q= Ekonomi och näringsväsen
- R= Idrott, lek och spel
- S= Militärväsen
- T= Matematik
- U= Naturvetenskap
- V= Medicin
- X= Musikalier

Källkritik

Oavsett var du hittar informationen måste du granska den. Om du är osäker på vad informationen betyder eller om du inte riktigt kan bedöma källan uteslut källan hellre än att skriva något felaktigt. Fråga läraren eller bibliotekarien.

Att bedöma texter källkritiskt:

Är den som står bakom texten pålitlig?

Vill författaren bara ge dig fakta eller vill hon/han ge dig en viss åsikt om något?

Vill författaren få något att se ut som fakta fast det bara är gissningar?

När skrevs texten? Har saker och ting förändrats sedan dess?

Kom ihåg att olika texter har olika syften - att informera, övertyga, baktala, sälja, berätta en spännande historia

Att bedöma bilder källkritiskt:

Har fotografen/konstnären avbildat en plats precis som den såg ut, eller använt sin fantasi för att förbättra bilden?

Vill fotografen med sin bild visa hur en plats ser ut, eller har hon/han valt ut en liten del av miljön som gör sig särskilt bra på bild?

Ett omanipulerat foto visar sanningen, men aldrig hela sanningen. Fotografen väljer både vad som ska synas på bilden och vad som inte ska synas på bilden. Att välja vad som kommer med och vad som inte kommer med gäller förstås också konstnärer som målar av en plats.

Källa: Stockholmskällan